CYNGOR CYMDEITHAS LLANFACHRAETH
COFNODION CYFARFOD A GYNHALIWYD 27ain IONAWR 2026
FESTRI PONT YR ARW, LLANFACHRAETH

PRESENNOL.
Cyng. W G Roberts (Is-Gadeirydd) I G Evans, Mrs G Griffiths, ar Clerc D Owen.

YMDDIHEURIADAU. Cyng. M Woodward (Cadeirydd) Cyng. Ms D Hughes, Cyng. Sirol Ms J Lewis.

Cyng. W G Roberts yn y gadair.

CYNGHORWYR DATGAN DIDDORDEB. Neb.

COFNODION 25ain TACHWEDD YN GYWIR. Cynnig Cyng. I G Evans, eilio Cyng. Mrs G Griffiths.

CODI O`R COFNODION.

Neuadd Llanfachraeth.
Dim datblygiad pellach wedi bod. Rhaglen nesaf.

CYNLLUNIO GWLAD A THREF 1990.

1. Dim.

PENDERFYNIADAU CYNLLUNIO.

2. FPL/2025/230. Cais llawn o godi sied storio:-

Cwtrwm, Llanfachraeth.
Gwrthodwyd.
Yr awdurdod o`r farn nad oes digon o gyfiawnhad wedi`i ddarparu ar gyfer sied storio ddomestig o`r maint hwn. Byddai`r adeilad arfaethedig, oherwydd ei faint a`i ddyluniad, yn methu a pharchu cymeriad ac ymddanhosiad y safle/ardal yn groes I bolisi PCYFF 3.
Y Cygnor yn derbyn y penderfyniad, er ei bod wedi ei gefnogi.

GOHEBIAETH. CYNGOR YNYS MôN.

3. Swyddfa Refeniw a Budd-Daliad – Mark Jones.

CP/Cynorthwydd Gweinyddol – Ella Jones.
Praeseptau Cynghorau Cymuned / Thref 2026/2027. Band D 240.24.
Y Clerc wedi rhoi amcanfgyfrif i`r Cynghorwyr o beth oedd balans y flwyddyn Mawrth 2026 yn debygol o fod rhwng £1,000 a £2,000. Efallai y bydd rhywbeth yn codi ei ben ond dim byd arswydus. Mae Cyflog y Clerc I godi 3.3% + Treth Incwm ond nid fydd yn gwneud llawer o newid ar y cyfanswm. Mae torri y Maes Chwarae yn aros fel ac y mae £2,100 am y tymor. Posibilrwydd bydd cynyddiad mewn Cynnal a Chadw gyda gobaith na lleiafswm fydd. Y Maes Chware sydd yn costio. Y Clerc yn awgrymu y bydd angen cynyddu ond dim swm mawr.
Derbyniwyd adroddiad y Clerc.
Trwy rwgnach a petruster ar gynnig Cyng. I G Evans ac eilio Cyng. Mrs G Griffiths pasiwyd I gynyddu am y swm o £15,000. Nid oedd cynnig arall.
Y Cadeirydd (Cyng. W G Roberts Is -Gadeirydd) a`r Clerc yn arwyddo y ffurflen i`w anfon ymalen i`r Cyngor Sir.

4. Swyddog Polisi – Rhian W Jones.

Ymgynghoriad Ailgylchu Gwastraff – Seisynau galw heibio.
Mae y Cyngor Sir o`r meddwl i gasglu y bin du bob pedair wythnos yn lle tair wythnos. Trafodwyd a teimlad ydyw fod y casglu bob pedair wythnos ddim yn ymharu a pensinwyr a teulu bychan, ond yn edrych ar dai hefo teulu mawr plant mae tair wythnos yn orlenwi y bin. Er fod biniau mwy ar gael, fuasai rhain ddim digon.
Trwy gynnig Cyng. Mrs G Griffiths eilio Cyng. I G Evans pasiwyd I wrthwynebu y casglu pedair wythnos.

5. Technegydd (Adran Hawliau Tramwy Cyhoeddus) Dewi Jones.

Llwybr troed Bodlasan Fawr, Llanfachraeth. (I lan y Môr) Bu cysylltiad rhwng Mrs Owen a`r Clerc ynghylch a`r llwybr. (Mis Rhagfyr) Roedd angen dipyn o waith ar glirio y tywod oedd yn amharua`r giatiau, a rhoi arwyddbostiau newydd. Mae y gwaith wedi ei gwblhau nawr gan y Cyngor Sir.
Y Cyngor yn derbyn.

GOHEBIAETH ARALL.

6. Un Llais Cymru. - Tracy Gilmartin.

Neges Blwyddyn Newydd oddiwrth y Prif Weithredwr.
Son am Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2026. (ar-lein 21ain Ionawr)
Cynhadlaeth Genedlaethol Flynyddol a Seremoni Wobrau 2026. (1af Gorffennaf Mawes Sioe Amaethyddol, Llanelweddd.
Cynhadledd Arfer arloesol Flynyddol 2026. (Medi 2026 adeilad Hafod a Hendre Maes y Sioe)
Digwyddiadau ar y Cyd. Dim bwriad I wneud newidiadau I drefniadau presennol (Cynnwys SLCC, Cymorth Cynllunio Cymru ac ati)
"Y Farchnad" yn y Senedd. Bydd Un Llais Cymru yn parhau I archebu sesyniau arddangos rheolaidd yn y "Sennedd" trwy`r flwyddyn.
Y Cyngor wedi darllen y Neges ac yn ei dderbyn yn gyd destyn.

7. Un Llais Cymru – Tracy Gilmartin.

Senedd Cymru Gorchymyn Anghymhwyso 2025. Wedi ei gymeradwyo gan y Senedd.
The Senedd Cymru (Disqulifcation) Order 2025.
Crynodeb o`r ymatebion ar gael. Gorchymyn Senedd Cymru (Anghymhwyso) 2025 drafft / LLYW CYMRU.
Y Cyngor yn derbyn y gorchymyn heb ddim sylw.

8. PCSO Caergybi – Beth Pearson.

Yn awyddus I gael cyfarfod a Cynghorwyr Llanfachraeth.
Trwy gynnig Cyng. I G Evans, eilio Cyng. Mrs G Griffiths rhoddwyd gwadd iddi i`r cyfarfod nesaf. Neu rhoi dewis am fis Mawrth.

9. Clercod a Cynghorau Uniongyrchol. Cylchgrawn.Derbyn.

RHODDION.

10. Gair o ddiolch gan Ambiwlans Awyr Cymru am ei rhodd o £100.

11. Marie Curie. Cenin Pedr Apel Mawr 2026.

Trwy gynnig Cyng. Mrs G Griffiths, eilio Cyng. I G Evans pasiwyd cyfrannu £100.

PLWYFOL.

12. Adolygu Cyflog y Clerc.

Y cyflog I godi 3.3% + Treth Incwm o Ebrill 2026 ymlaen. (£4620.60 + Treth Incwm y flwyddyn)
Cynnig Cyng. Mrs G Griffiths, eilo Cyng. I G Evans.

13. Mae y defibilator yn yr Holland angen sylw pasiwyd I cael padz a batris iddi o Derbyshire. Cynnig Cyng. I G Evans, eilio Cyng. Mrs G Griffiths. (£208.80)

14. Cafwyd ymholiad gan Mrs A Owen, Bodlasan Fawr trwy sgwrg gyda`r Clerc, a fuasai y Cyngor yn cosidro rhoi Mainc ar y llwybr I lan y môr. Mae`r un wreiddiol wedi pydru, y tywydd wedi ei darfod. Trafodwyd, ac nid oedd y Cyngor yn cyfiawnhau gwariant o`r fath ar lwybr I lan y môr. Cynnig Cyng. I G Evans, eilio Cyng. Mrs G Griffiths.

15. Gwesty`r Holland, Llanfachraeth.
Mae y Cyngor yn gwerthfawrogi beth maen`t yn ei wneud tuag at Hel Arian at achosion Da (Bingo ac ymalen) Y Clerc I anfon gair o ddiolch iddynt am ei gwaith da.

MATERION ARIANNOL.

16. RHEDEGOL. £4,785.61. (Archeb 3. £4,666.66)

17. CYNILO. £57.68.

I`W TALU.

18. Clerc £372.75. Gweinyddu (3 mis) £158.12. Defibilator £208.80. Marie Curie £100.00.

Derbyn Cydbwysedd Cyfrif a talu y dyledion I gyd. Cynnig Cyng. Mrs G Griffiths, eilio Cyng. I G Evans.

D Owen (Clerc)

CYNGOR CYMDEITHAS LLANFACHRAETH COMMUNITY COUNCIL
MINUTES OF MEETING HELD 27th JANUARY 2026
VESTRY PONT YR ARW, LLANFACHRAETH

PRESENT.
Cllr. W G Roberts (Vice-Chairman) I G Evans, Mrs G Griffiths and Clerk D Owen.

APOLOGIES. County Cllr. M Woodward (Chairman) Cllr. Ms D Hughes, County Cllr. Ms J Lewis.

Cllr. W G Roberts was in the chair.

COUNCILLORS DECLARING INTEREST. None.

MINUTES OF 25th NOVEMBER AS CORRECT. Prop Cllr. I G Evans, sec Cllr. Mrs G Griffiths.

MATTERS ARISING FROM MINUTES.
Village Hall, Llanfachraeth.
No further developments. Next Agenda.

TOWN AND COUNTRY PLANNING 1990.

1. None.

PLANNING DECISIONS.

2. FPL/2025/230. Full application for the erection of a storage shed at:-
Cwtrwm, Llanfachraeth.
Refused.
Council unable to justify a domestic shed of such size.

CORRESPONDENCE. ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL.

3. Revenues and Benefits Office – Mark Jones.
Community Town Council Precepts 2026 / 27. Band D 240.24.
The Clerk gave the Council an estimated costs for the coming year. Specifing the need of a small increase. This was accepted by the Council. After grumbling and hesitation prop by Cllr. I G Evans, sec Cllr. Mrs Griffiths to increase to £15,000. There was no other proposal.
The vice chairman Cllr. W G Roberts and Clerk signed the forms to be sent to the County Council.

4. Policy Officer – Rhian W Jones.
Waste Collection. Consultation call in sessions.
The need to make black bin collection every four weeks rather than the now three weekly.
The Councillors stated it was ideal for Pensionners and small familes every three weeks. But for a large family with children, the bins now are overflowing, even whe n there is a larger one to be had.
Prop Cllr. Mrs G Griffiths, sec Cllr. I G Evans to object to the four weekly.

5. Technician (Public Rights of Way Department) – Dewi Jones.
Footpath Bodlasan Fawr, Llanfachraeth (To the seashore) Mrs Owen had been in contact with the Clerk in December regarding the footpath. Maintenance had to be carried out, moving the sand from the gates and in need of new signs. The work is completed. The Council accepted.

OTHER CORRESPONDENCE.

6. One Voice Wales. - Tracy Gilmartin.
A new year message from the Chief Executive.
Various meeting where in the mention. Ordinary Annual Meeting in 2026 (on line)
Annual National Conference and Prize Awards 2026. Show ground Llanelweddd.
Custom Pioneering Conference 2026. Show ground, Llanelwedd.
Together. No plans to make changes to present arrangements.
Sessions will continue in the Market, of the Welsh Parliament, throught the year.
The full context accepted by the Council.

7. One Voice Wales – Tracy Gilmartin.
Disqualifcation order Welsh Government 2025 approved by Parliament.
Summary of answers to be had on line.
The Councillors accepted the order.

8. PCSO Holyhead – Beth Pearson.
Would like to attend a meeting of the Council.
Prop Cllr. I G Evans, sec Cllr. Mrs G Griffiths to invite her for the next meeting or the March meeting.

9. Clerks and Councillors Direct. Magazine. Accepted.

DONATIONS.

10. A letter of thanks from Air Ambulance Wales for their £100 donation.

11. Marie Curie. Great Daffodil Appeal 2026.
Prop Cllr. Mrs G Griffiths, sec Cllr. I G Evans to donate £100.

PAROCHIAL.

12. Review Clerks Wage.
The wage to rise by 3.3% + Income Tax from April 2026 onwards. (£4,620.60 + Income Yax yearly)
Prop Cllr. Mrs G Griffiths, sec Cllr. I G Evans.

13. The Defibilator in the Holland Hotel needs attention, it was passed to send for padz and batteries to Derbyshire. Prop Cllr. I G Evans sec Cllr. Mrs G Griffiths (£208.80)

14. An enquiry was received from Mrs A Owen, Bodlasan Fawr while talking to the Clerk. As whether it was possible for the Council to donate a Bench on the footpath to the seashore. The weather has killed off the existing one. It was discussed by the Councillors, but the Council could not justify the expense for a bench. Prop Cllr. I G Evans, sec Cllr. Mrs G Griffiths.

15. Holland Hotel, Llanfachraeth.
The Council are so grateful for the Fundraising they do for various good causes (Bingo etc) The Clerk to send a letter of appreciation.

FINANCIAL MATTERS.

16. CURRENT. £4,785.61 (Preasept 3. £4,666.66).

17. DEPOSIT. £57.68.

TO PAY.

18. Clerk £372.75. Admin (3mths) £158.12. Defibilator £208.80. Marie Curie (Donation) £100.00
Balance of Account accepted and all debts paid. Prop Cllr. Mrs G Griffiths, sec Cllr. I G Evans.

D Owen (Clerk)